

No. 39856

**Netherlands
and
Guatemala**

Agreement on the promotion and reciprocal protection of investments between the Kingdom of the Netherlands and the Republic of Guatemala. Guatemala City, 18 May 2001

Entry into force: *1 September 2002 by notification, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Dutch, English and Spanish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Netherlands, 20 January 2004*

**Pays-Bas
et
Guatemala**

Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements entre le Royaume des Pays-Bas et la République du Guatemala. Guatemala, 18 mai 2001

Entrée en vigueur : *1er septembre 2002 par notification, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *néerlandais, anglais et espagnol*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Pays-Bas, 20 janvier 2004*

Verdrag inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Guatemala

Het Koninkrijk der Nederlanden

en

de Republiek Guatemala,

hierna te noemen de Verdragsluitende Partijen.

Preambule

Geleid door de wens de van oudsher bestaande vriendschapshanden tussen hun landen te versterken en de economische betrekkingen tussen hen uit te breiden en te intensiveren, met name wat betreft investeringen door de investeerders van de ene Verdragsluitende Partij op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij,

In het besef dat overeenstemming over de aan dergelijke investeringen toe te kennen behandeling het kapitaalverkeer en de overdracht van technologie tussen, alsmede de economische ontwikkeling van de Verdragsluitende Partijen zal stimuleren, en dat een eerlijke en rechtvaardige behandeling van investeringen wenselijk is,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel I

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van dit Verdrag:

- a. wordt onder de term „investeringen” verstaan: alle soorten vermogensbestanddelen en in het bijzonder, doch niet uitsluitend:
  - i. roerende en onroerende zaken, alsmede andere zakelijke rechten met betrekking tot alle soorten vermogensbestanddelen;
  - ii. rechten ontleend aan aandelen, obligaties en andere soorten belangen in ondernemingen en joint ventures;
  - iii. aanspraken op geld, op andere vermogensbestanddelen of op iedere prestatie die economische waarde heeft;
  - iv. rechten op het gebied van de intellectuele eigendom, technische werkwijzen, goodwill en know-how;
  - v. rechten verleend krachtens het publiekrecht of bij overeenkomst, met inbegrip van rechten tot het opsporen, exploreren, ontginnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen.

- b. omvat de term „investeerder” met betrekking tot elk van de Verdragsluitende Partijen:
- i. natuurlijke personen die, overeenkomstig het recht van die Verdragsluitende Partij, als haar onderdanen worden beschouwd;
  - ii. rechtspersonen, die zijn opgericht krachtens het recht van die Verdragsluitende Partij, of rechtspersonen die onder al dan niet rechtstreeks toezicht staan van onderdanen van die Verdragsluitende Partij of van rechtspersonen die zijn opgericht krachtens het recht van die Verdragsluitende Partij.
- c. wordt onder de term „grondgebied” verstaan:
- i. het grondgebied van de betrokken Verdragsluitende Partij met inbegrip van haar luchtruim en de territoriale zee, alsmede de exclusieve economische zone en het continentaal plat dat zich uitstrekt tot buiten de grenzen van de territoriale zee, waarover de betrokken Verdragsluitende Partij rechtsmacht of soevereine rechten uitoefent, in overeenstemming met het internationaal recht.

Artikel 2

Reikwijdte van de toepassing

De bepalingen van dit Verdrag zijn, vanaf de datum waarop het in werking treedt, ook van toepassing op investeringen die wettig bestaan op die datum, maar zijn niet van toepassing op geschillen betreffende een investering die zijn ontstaan vóór de inwerkingtreding ervan.

Artikel 3

Bevordering en toelating

Elke Verdragsluitende Partij stimuleert investeringen door investeerders van de andere Verdragsluitende Partij en laat dergelijke investeringen in overeenstemming met haar wetten en voorschriften toe.

Artikel 4

Bescherming en behandeling

1. Elke Verdragsluitende Partij waarborgt een eerlijke en rechtvaardige behandeling van de investeringen van investeerders van de andere Verdragsluitende Partij en belemmert niet, door onredelijke of discriminatoire maatregelen, de werking, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de vervreemding daarvan door die investeerders. Elke Verdragsluitende Partij kent aan die investeringen volledige fysieke zekerheid en bescherming toe.

2. Elke Verdragsluitende Partij kent aan dergelijke investeringen een behandeling toe die in ieder geval niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan investeringen van haar eigen investeerders of aan investeringen van investeerders van een derde staat, naar gelang van welke het gunstigst is voor de betrokken investeerder.

3. Indien een Verdragsluitende Partij investeerders van een derde staat bijzondere voordelen heeft toegekend uit hoofde van overeenkomsten tot oprichting van douane-unies, economische unies, monetaire unies of soortgelijke instellingen, dan wel op grond van interim-overeenkomsten die tot zodanige unies of instellingen leiden, is die Verdragsluitende Partij niet verplicht zodanige voordelen toe te kennen aan investeerders van de andere Verdragsluitende Partij.

4. Elke Verdragsluitende Partij komt alle verplichtingen na die zij is aangegaan met betrekking tot investeringen van investeerders van de andere Verdragsluitende Partij.

5. Indien naast dit Verdrag de wettelijke bepalingen van één van beide Verdragsluitende Partijen of verplichtingen krachtens internationaal recht die thans tussen de Verdragsluitende Partijen bestaan of op een later tijdstip onderling worden aangegaan, een algemene of bijzondere regeling bevatten op grond waarvan voor investeringen door investeerders van de andere Verdragsluitende Partij aanspraak kan worden gemaakt op een behandeling die gunstiger is dan in dit Verdrag is voorzien, is een dergelijke regeling van toepassing voor zover zij gunstiger is.

Artikel 5

Belastingheffing

Met betrekking tot belastingen, heffingen, lasten en verminderingen en vrijstellingen van belasting kent iedere Verdragsluitende Partij aan investeerders van de andere Verdragsluitende Partij die zich op haar grondgebied met economische activiteiten bezighouden, een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan haar eigen investeerders of aan die van een derde staat die zich in dezelfde omstandigheden bevinden, naar gelang van welke het gunstigst is voor de betrokken investeerders. Hierbij wordt evenwel geen rekening gehouden met bijzondere belastingvoordelen door die Partij toegekend:

a. krachtens een verdrag ter vermijding van dubbele belasting, of een andere regeling op fiscaal gebied, of

b. uit hoofde van haar deelneming aan een douane-unie, economische unie of soortgelijke instelling.

Artikel 6

Vrije overmaking

Elke Verdragsluitende Partij waarborgt dat betalingen die verband houden met een investering kunnen overgemaakt. De overmakingen geschieden in vrij inwisselbare valuta, zonder beperking of vertraging. Deze overmakingen omvatten in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

- a. winsten, interesten, dividenden en andere lopende inkomsten;
- b. gelden nodig
  - i. voor het verwerven van grondstoffen of hulpmaterialen, halffabrikaten of eindproducten, of
  - ii. om kapitaalgoederen te vervangen teneinde de continuïteit van een investering te waarborgen;
- c. bijkomende gelden nodig voor de ontwikkeling van een investering;
- d. gelden voor de terugbetaling van leningen;
- e. royalty's of honoraria;
- f. inkomsten en andere vergoedingen van in verband met de investering uit het buitenland aangetrokken personeel;
- g. de opbrengst van de verkoop of liquidatie van de investering;
- h. betalingen uit hoofde van artikel 8.

Artikel 7

Onteigening

Geen der Verdragssluitende Partijen neemt maatregelen waardoor direct of indirect aan investeerders van de andere Verdragssluitende Partij hun investeringen worden ontnomen, tenzij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de maatregelen worden genomen in het algemeen belang en met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang;
- b. de maatregelen zijn niet discriminatoir of in strijd met enige verdragen die de Verdragssluitende Partij die deze maatregelen neemt, is aangegaan;
- c. de maatregelen gaan vergezeld van een billijke schadeloosstelling. Deze schadeloosstelling dient overeen te komen met de werkelijke waarde van de desbetreffende investeringen, dient rente te omvatten tegen een gewone commerciële rentevoet tot de datum van betaling en dient, wil zij doeltreffend zijn voor de gerechtigden, zonder vertraging te worden betaald en te kunnen worden overgemaakt naar het door de betrokken gerechtigden aangewezen land en in de valuta van het land waarvan de gerechtigden investeerder zijn of in een door de gerechtigden aanvaarde vrij inwisselbare valuta.

Artikel 8

Schadeloosstelling voor verliezen

Aan investeerders van een Verdragssluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen op het grondgebied van de andere Verdragssluitende Partij wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand, opstand, oproer of ongeregelde-

den, wordt door de laatstbedoelde Verdragsluitende Partij wat restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, geen minder gunstige behandeling toegekend dan die welke die Verdragsluitende Partij toekent aan haar eigen investeerders of aan investeerders van een derde staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de betrokken investeerder.

Artikel 9

Subrogatie

Indien de investeringen van een investeerder van de ene Verdragsluitende Partij verzekerd zijn tegen niet-commerciële risico's of anderszins aanleiding geven tot de betaling van schadevergoeding ter zake van die investeringen krachtens een bij wet, voorschrift of overheidscontract ingesteld stelsel, wordt de subrogatie van de verzekeraar of de herverzekeraar of de door de ene Verdragsluitende Partij aangewezen instantie in de rechten van de bedoelde investeerder, ingevolge de voorwaarden van deze verzekering of krachtens een andere gegeven schadeloosstelling, door de andere Verdragsluitende Partij erkend.

Artikel 10

Beslechting van geschillen tussen een Verdragsluitende Partij en een investeerder van de andere Verdragsluitende Partij

Elke Verdragsluitende Partij stemt ermee in een juridisch geschil dat ontstaat tussen die Verdragsluitende Partij en een investeerder van de andere Verdragsluitende Partij aangaande een investering van die investeerder op het grondgebied van de eerstgenoemde Verdragsluitende Partij voor te leggen aan:

a. het Internationale Centrum voor de Beslechting van Investeringsgeschillen (ICSID) ter beslechting door arbitrage of conciliatie krachtens het Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen staten en onderdanen van andere staten, dat op 18 maart 1965 te Washington werd opengesteld voor ondertekening;

b. het Internationale Centrum voor de Beslechting van Investeringsgeschillen overeenkomstig de regels betreffende de Aanvullende Voorziening voor de toepassing van procedures door het Secretariaat van het Centrum (Aanvullende Voorziening), indien een van de Verdragsluitende Partijen geen Verdragsluitende Staat is bij het Verdrag genoemd in letter a. van dit artikel;

c. een internationaal scheidsgerecht ad hoc krachtens het arbitrage-reglement van de Commissie voor internationaal handelsrecht van de Verenigde Naties (UNCITRAL) indien geen van de Verdragsluitende Partijen een Verdragsluitende Staat is bij het Verdrag genoemd in letter a. van dit artikel.

Een rechtspersoon die onderdaan is van de ene Verdragsluitende Partij en die, voordat een dergelijk geschil ontstaat, onder toezicht staat van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij, wordt in overeenstemming met artikel 25, tweede lid, letter b, van het Verdrag voor de toepassing van het Verdrag behandeld als een onderdaan van de andere Verdragsluitende Partij.

Artikel 11

Overleg

Elk van beide Verdragsluitende Partijen kan aan de andere Partij voorstellen overleg te plegen over een aangelegenheid betreffende de uitlegging of toepassing van het Verdrag. De andere Partij neemt dit voorstel in welwillende overweging en biedt passende gelegenheid voor dergelijk overleg.

Artikel 12

Geschillen tussen Verdragsluitende Partijen

1. Enig geschil tussen de Verdragsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van dit Verdrag dat niet binnen zes maanden langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt, tenzij de Partijen anders zijn overeengekomen, op verzoek van een van beide Partijen voorgelegd aan een uit drie leden samengesteld scheidsgerecht. Elke Partij benoemt een scheidsman en de twee aldus benoemde scheidslieden benoemen tezamen een derde scheidsman die geen onderdaan van een der Partijen is tot hun voorzitter.

2. Indien één van beide Partijen nalaat haar scheidsman te benoemen en indien zij binnen twee maanden geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek van de andere Partij tot deze benoeming over te gaan, kan de laatstgenoemde Partij de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

3. Indien de beide scheidslieden binnen twee maanden na hun benoeming geen overeenstemming kunnen bereiken over de keuze van de derde scheidsman, kan elk der Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

4. Indien in de in het tweede en derde lid van dit artikel bedoelde gevallen de President van het Internationale Gerechtshof verhinderd is de genoemde functie uit te oefenen, of onderdaan is van een van beide Verdragsluitende Partijen, wordt de Vice-President verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de Vice-President verhinderd is de genoemde functie uit te oefenen, of onderdaan is van een van beide Partijen, wordt het lid van het Gerechtshof dat de hoogste anciënniteit heeft, beschikbaar is en geen onderdaan is van een der Partijen, verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

5. Het scheidsgerecht doet uitspraak op basis van eerbiediging van het recht. Alvorens uitspraak te doen, kan het scheidsgerecht in elk stadium van het geding een minnelijke schikking van het geschil aan de Partijen voorstellen. De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan regeling van het geschil ex aequo et bono, indien de Partijen dit overeenkomen.

6. Tenzij de Partijen anders beslissen, stelt het scheidsgerecht zijn eigen procedure vast.

7. Het scheidsgerecht neemt zijn beslissing bij meerderheid van stemmen. Deze beslissing is onherroepelijk en bindend voor de Partijen.

Artikel 13

Territoriale toepassing

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft is dit Verdrag van toepassing op het deel van het Rijk in Europa, de Nederlandse Antillen en Aruba, tenzij anders is bepaald in de in artikel 14, eerste lid, bedoelde mededeling.

Artikel 14

Slotbepalingen

1. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum waarop de Verdragsluitende Partijen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat aan hun grondwettelijk vereiste procedures is voldaan, en blijft van kracht gedurende een tijdvak van vijftien jaar.

2. Tenzij ten minste zes maanden voor het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Verdragsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt dit Verdrag telkens stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar, waarbij elke Verdragsluitende Partij zich het recht voorbehoudt dit Verdrag te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

3. Ten aanzien van investeringen die zijn gedaan vóór de datum van beëindiging van dit Verdrag, blijven de voorgaande artikelen van kracht gedurende een tijdvak van vijftien jaar vanaf die datum.

4. Met inachtneming van de in het tweede lid van dit artikel genoemde termijn is het Koninkrijk der Nederlanden gerechtigd de toepassing van dit Verdrag ten aanzien van een deel van het Koninkrijk afzonderlijk te beëindigen. Het Koninkrijk der Nederlanden stelt de Republiek Guatemala schriftelijk in kennis van een dergelijke beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Guatemala op 18 mei 2001, in de Nederlandse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in interpretatie is de Engelse tekst doorslaggevend.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

(w.g.) A. H. PIEPER

A. H. Pieper
Chargé d'Affaires a.i.

Voor de Republiek Guatemala

(w.g.) MARCO ANTONIO VENTURA MEJIA

Marco Antonio Ventura Mejia
Minister van Economische Zaken

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF
INVESTMENTS BETWEEN THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS
AND THE REPUBLIC OF GUATEMALA

The Kingdom of the Netherlands and the Republic of Guatemala, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Preamble

Desiring to strengthen their traditional ties of friendship and to extend and intensify the economic relations between them, particularly with respect to investments by the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognising that agreement upon the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties and that fair and equitable treatment of investment is desirable,

Have agreed as follows:

Article I. Definitions

For the purposes of this Agreement:

a) the term "investments" means every kind of asset and more particularly, though not exclusively:

(i) movable and immovable property as well as any other rights in rem in respect of every kind of asset;

(ii) rights derived from shares, bonds and other kinds of interest in companies and joint ventures;

(iii) claims to money, to other assets or to any performance having an economic value;

(iv) rights in the field of intellectual property, technical processes, goodwill and know-how;

(v) rights granted under public law or under contract, including rights to prospect, explore, extract or exploit natural resources.

b) the term "investor" shall comprise with regard to either Contracting Party:

(i) natural persons who, according to the law of that Contracting Party, are considered to be its nationals;

(ii) legal persons constituted under the law of that Contracting Party, or legal persons directly or indirectly controlled by nationals of that Contracting Party or by legal persons constituted under the law of that Contracting Party.

c) the term "territory" means:

(i) the land area of the Contracting Party concerned including its air space and the territorial sea, as well as the exclusive economic zone and the continental shelf, which extends outside the limits of the territorial sea, over which jurisdiction or sovereign rights are exercised by the Contracting Party concerned, in accordance with international law.

Article 2. Scope of application

The provisions of this Agreement shall, from the date of entry into force thereof, also apply to investments that legally exist on that date, but they shall not apply to investment disputes which arose before its entry into force.

Article 3. Promotion and admission

Each Contracting Party shall in its territory encourage investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

Article 4. Protection and treatment

1. Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment of the investments of investors of the other Contracting Party and shall not impair, by unreasonable or discriminatory measures, the operation, management, maintenance, use, enjoyment or disposal thereof by those investors. Each Contracting Party shall accord to such investments full physical security and protection.

2. Each Contracting Party shall accord to such investments treatment which in any case shall not be less favourable than that accorded either to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

3. If a Contracting Party has accorded special advantages to investors of any third State by virtue of agreements establishing customs unions, economic unions, monetary unions or similar institutions, or on the basis of interim agreements leading to such unions or institutions, that Contracting Party shall not be obliged to accord such advantages to investors of the other Contracting Party.

4. Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

5. If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for the present Agreement, such regulation shall be applicable to the extent that it is more favourable.

Article 5. Taxation

With respect to taxes, fees, charges and to fiscal deductions and exemptions, each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party who are engaged in any economic activity in its territory, treatment not less favourable than that accorded to its own investors or to those of any third State who are in the same circumstances, whichever is more favourable to the investors concerned. For this purpose, however, there shall not be taken into account any special fiscal advantages accorded by that Party:

- a) under an agreement for the avoidance of double taxation; or any other arrangement in the fiscal field; or
- b) by virtue of its participation in a customs union, economic union or similar institution.

Article 6. Free transfer

Each Contracting Party shall guarantee that payments relating to an investment may be transferred. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without restriction or delay. Such transfers include in particular though not exclusively:

- a) profits, interests, dividends and other current incomes;
- b) funds necessary
  - (i) for the acquisition of raw or auxiliary materials, semi-fabricated or finished products,
  - or
  - (ii) to replace capital assets in order to safeguard the continuity of an investment;
- c) additional funds necessary for the development of an investment;
- d) funds in repayment of loans;
- e) royalties or fees;
- f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with the investment;
- g) the proceeds of sale or liquidation of the investment;
- h) payments arising under Article 8.

Article 7. Expropriation

Neither Contracting Party shall take any measures depriving, directly or indirectly, investors of the other Contracting Party of their investments unless the following conditions are complied with:

- a) the measures are taken in the public interest and under due process of law;
- b) the measures are not discriminatory or contrary to any undertaking that the Contracting Party which takes such measures may have given;

c) the measures are taken against just compensation. Such compensation shall represent the genuine value of the investments affected, shall include interest at a normal commercial rate until the date of payment and shall, in order to be effective for the claimants, be paid and made transferable, without delay, to the country designated by the claimants concerned and in the currency of the country of which the claimants are investors or in any freely convertible currency accepted by the claimants.

Article 8. Compensation for Losses

Investors of one Contracting Party who suffer losses in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which that Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable to the investor concerned.

Article 9. Subrogation

If the investments of an investor of the one Contracting Party are insured against non-commercial risks or otherwise give rise to payment of indemnification in respect of such investments under a system established by law, regulation or government contract, any subrogation of the insurer or re-insurer or Agency designated by the one Contracting Party to the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance or under any other indemnity given shall be recognised by the other Contracting Party.

Article 10. Disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party

Each Contracting Party hereby consents to submit any legal dispute arising between that Contracting Party and an investor of the other Contracting Party concerning an investment of that investor in the territory of the former Contracting Party to:

a) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), for settlement by arbitration or conciliation under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965;

b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes under the Rules Governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the Centre (Additional Facility Rules), if one of the Contracting Parties is not a Contracting State of the Convention as mentioned in paragraph a) of this Article;

c) an international ad hoc arbitral tribunal under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), if none of the Contracting Parties is a Contracting State of the Convention as mentioned in paragraph a) of this Article.

A legal person which is a national of one Contracting Party and which before such a dispute arises is controlled by nationals of the other Contracting Party shall, in accordance with Article 25 (2) (b) of the Convention, for the purpose of the Convention be treated as a national of the other Contracting Party.

Article 11. Consultations

Either Contracting Party may propose to the other Party that consultations be held on any matter concerning the interpretation or application of the Agreement. The other Party shall accord sympathetic consideration to the proposal and shall afford adequate opportunity for such consultations.

Article 12. Disputes between Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of the present Agreement, which cannot be settled within a period of six months through diplomatic channels, shall, unless the Parties have otherwise agreed, be submitted, at the request of either Party, to an arbitral tribunal, composed of three members. Each Party shall appoint one arbitrator and the two arbitrators thus appointed shall together appoint a third arbitrator as their chairman who is not a national of either Party.

2. If one of the Parties fails to appoint its arbitrator and has not proceeded to do so within two months after an invitation from the other Party to make such appointment, the latter Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

3. If the two arbitrators are unable to reach agreement, in the two months following their appointment, on the choice of the third arbitrator, either Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

4. If, in the cases provided for in the paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the said function or is a national of either Contracting Party, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Party the most senior member of the Court available who is not a national of either Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The tribunal shall decide on the basis of respect for the law. Before the tribunal decides, it may at any stage of the proceedings propose to the Parties that the dispute be settled amicably. The foregoing provisions shall not prejudice settlement of the dispute *ex aequo et bono* if the Parties so agree.

6. Unless the Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

7. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Parties.

Article 13. Territorial application

As regards the Kingdom of the Netherlands, the present Agreement shall apply to the part of the Kingdom in Europe, to the Netherlands Antilles and to Aruba, unless the notification provided for in Article 14, paragraph 1 provides otherwise.

Article 14. Final provisions

1. The present Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which the Contracting Parties have notified each other in writing that their constitutionally required procedures have been complied with, and shall remain in force for a period of 15 years.

2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least six months before the date of the expiry of its validity, the present Agreement shall be extended tacitly for periods of 10 years, whereby each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement upon notice of at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

3. In respect of investments made before the date of the termination of the present Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of 15 years from that date.

4. Subject to the period mentioned in paragraph 2 of this Article, the Kingdom of the Netherlands shall be entitled to terminate the application of the present Agreement separately in respect of any of the parts of the Kingdom. The Kingdom of the Netherlands will notify the Republic of Guatemala in writing of such a termination.

In witness whereof, the undersigned representatives, duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Done in two originals at Guatemala on 18th of May 2001, in the Netherlands, Spanish and English languages, the three texts being authentic. In case of difference of interpretation the English text will prevail.

For the Kingdom of the Netherlands:

A. H. PIEPER
Chargé d'Affaires a.i.

For the Republic of Guatemala:

MARCO ANTONIO VENTURA MEJIA
Minister of Economic Affairs

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

Acuerdo

Entre

El Reino de los Países Bajos

Y

La República de Guatemala

Para la Promoción y Protección Recíproca

de las Inversiones

Acuerdo para la promoción y protección recíproca de las inversiones entre el Reino de los Países Bajos y la República de Guatemala

El Reino de los Países Bajos

Y

La República de Guatemala

de aquí en adelante referidos como las Partes Contratantes

Preámbulo

Deseando estrechar los tradicionales lazos de amistad y extender e intensificar las relaciones económicas entre sí, particularmente con respecto a las inversiones de los inversionistas de una Parte Contratante en el territorio de la otra Parte Contratante,

Reconociendo que el acuerdo sobre el trato que será acordado para tales inversiones estimulará el flujo de capital, tecnología y el desarrollo económico de las Partes Contratantes y que es deseable el trato justo y equitativo de las inversiones.

Han acordado lo siguiente:

Artículo 1

Definiciones

Para propósitos del presente Acuerdo:

- a) El término "inversiones" significa toda clase de activos y particularmente, pero no exclusivamente:
  - i. Bienes muebles e inmuebles así como otros derechos reales sobre cualquier clase de activos;
  - ii. Derechos derivados de acciones, bonos y cualquier otra clase de participación en empresas y sociedades conjuntas;

- iii. Derechos de crédito o cualquier otra prestación que tenga valor económico;
  - iv. Derechos sobre propiedad intelectual, procesos técnicos, derechos de llave y know-how;
  - v. Derechos concedidos por medio de ley pública o por contrato, incluyendo derechos de prospección, exploración, extracción o explotación de recursos naturales.
- b) El término "inversionista" comprenderá, con respecto a ambas partes contratantes:
- i. Personas naturales que, de acuerdo a la ley de esa Parte Contratante, están consideradas como nacionales.
  - ii. Personas legales constituidas de conformidad con la ley de esa Parte Contratante, o personas legales directa o indirectamente controladas por nacionales de esa Parte Contratante o por personas legales constituidas de conformidad con las leyes de esa Parte Contratante.
- c) El término "territorio" significa:
- i. El área de tierra de cada una las Partes Contratantes incluyendo su espacio aéreo y el mar territorial, así como también la zona económica exclusiva y la plataforma continental, la cual se prolonga fuera de los límites del mar territorial, sobre el cual las Parte Contratantes ejercen jurisdicción o derechos soberanos, de conformidad con las leyes internacionales.

Artículo 2

Ámbito de aplicación

Las disposiciones del presente Acuerdo se aplicarán también a las inversiones que ya existan legalmente antes de la entrada en vigor de este acuerdo, pero no se aplicarán a las controversias sobre inversiones surgidas antes de la entrada en vigor del mismo.

Artículo 3

Promoción y admisión

Cada Parte Contratante estimulará en su territorio las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante y admitirá tales inversiones de acuerdo con sus leyes y regulaciones.

Artículo 4

Protección y trato

- 1) Cada Parte Contratante garantizará a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante un trato justo y equitativo y no perjudicará, por medidas no razonables o discriminatorias, la operación, administración, mantenimiento, uso, goce o disposición de dichas inversiones. Cada Parte Contratante otorgará a tales inversiones total protección y seguridad física.
- 2) Cada Parte Contratante otorgará a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante un trato no menos favorable que el otorgado tanto a las inversiones de sus propios inversionistas como a las inversiones de los inversionistas de un tercer Estado, cualquiera que sea más favorable para el inversionista interesado.
- 3) Si una Parte Contratante ha otorgado ventajas especiales a los inversionistas de un tercer Estado en virtud de acuerdos que establecen una unión aduanera, económica, monetaria o institución similar o sobre la base de acuerdos preliminares tendientes a tales uniones o instituciones, esa Parte Contratante no estará obligada a otorgar tales ventajas a los inversionistas de la otra Parte Contratante.
- 4) Cada Parte Contratante observará cualquier obligación que haya cobrado vigencia en consideración a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante.
- 5) Si las disposiciones legales de ambas Partes Contratantes o de acuerdo con obligaciones originadas en leyes internacionales existentes actualmente o establecidas en el futuro entre las Partes Contratantes en adición al presente Acuerdo, contienen alguna regulación ya sea general o específica, que dé derecho a las inversiones de los inversionistas de la otra Parte Contratante a un trato más favorable que el proporcionado por el presente Acuerdo, tales regulaciones serán aplicables en la medida en que dichas regulaciones sean más favorables.

Artículo 5

Tributación

Con respecto a impuestos, tarifas, cargos así como deducciones y exenciones fiscales, cada Parte Contratante otorgará a los inversionistas de la otra Parte Contratante que estén involucrados en cualquier actividad económica en su territorio, un trato no menos favorable que el acordado a sus propios inversionistas o a los inversionistas de un tercer Estado, que estén en las mismas circunstancias, cualquiera que sea más favorable a los inversionistas interesados. Para este propósito, sin embargo, no se tomará en cuenta cualquier ventaja fiscal especial otorgada por esta Parte:

- a) De conformidad con un acuerdo para evitar la doble tributación; o por cualquier otro acuerdo en el ámbito fiscal.
- b) En virtud de su participación en una unión aduanera, económica o institución similar.

Artículo 6

Libre transferencia

Cada Parte Contratante garantizará la transferencia de los pagos relacionados con una inversión. Las transferencias se harán en una moneda libremente convertible, sin restricción o retraso. Tales transferencias incluyen en particular, pero no exclusivamente:

- a) Ganancias, intereses, dividendos y otros ingresos corrientes
- b) Fondos necesarios:
  - i. Para la adquisición de materia prima o materiales auxiliares, productos semielaborados o finales, o
  - ii. Para reposición de activos de capital que aseguren la continuidad de una inversión;
- c) Fondos adicionales necesarios para el desarrollo de la inversión;
- d) Fondos para la amortización de préstamos;
- e) Regallas o retribuciones;
- f) Salarios y otras remuneraciones del personal contratado en el exterior en relación con la inversión;

- g) Los ingresos provenientes de la venta o liquidación de la inversión;
- h) Pagos originados en virtud del Artículo 8.

Artículo 7

Expropiación

Ninguna de las Partes Contratantes tomará alguna medida que prive directa o indirectamente de sus inversiones a los inversionistas de la otra Parte Contratante, a menos que obedezca a las siguientes condiciones:

- a) Las medidas sean tomadas por interés público y de conformidad con el debido proceso legal;
- b) Las medidas no sean discriminatorias o contrarias a cualquier garantía que la Parte Contratante que toma tal medida pueda haber otorgado;
- c) Las medidas sean tomadas contra justa compensación. Tal compensación, que representará el valor genuino de las inversiones afectadas, incluirá intereses a una tasa comercial normal hasta la fecha de pago y, con el objeto de que sea efectiva para los reclamantes, será pagada y transferible sin retraso, al país designado por los reclamantes involucrados y en la moneda del país del cual los reclamantes son inversionistas, o en una moneda libremente convertible aceptada por los reclamantes.

Artículo 8

Compensación por pérdidas

Si los inversionistas de una de las Partes Contratantes sufrieran pérdidas en relación con sus inversiones en el territorio de la otra Parte Contratante debido a guerra u otro conflicto armado, revolución, un estado nacional de emergencia, revuelta, insurrección o disturbio, ésta última Parte Contratante otorgará en relación con la restitución, indemnización, compensación u otro arreglo, un trato no menos favorable que el que ésta Parte Contratante otorga a sus propios inversionistas o a los inversionistas de un tercer Estado, cualquiera que sea mas favorable al inversionista interesado.

Artículo 9

Subrogación

Si las inversiones de un inversionista de una de las Partes Contratantes están aseguradas contra riesgos no comerciales u otros riesgos que den origen a pagos por indemnización en relación con tales inversiones de conformidad con un sistema establecido por la ley, regulación o contrato gubernamental, cualquier subrogación del asegurador o reasegurador o Agencia designada por una de las Partes Contratantes, a los derechos de dicho inversor como consecuencia de los términos de tal aseguramiento o de conformidad con cualquier otra indemnización concedida, será reconocida por la otra Parte Contratante.

Artículo 10

Controversias entre una Parte Contratante y un inversionista de la otra Parte Contratante

Por este medio, cada una de las Partes Contratantes acepta someter cualquier controversia legal que se origine entre la Parte Contratante y el inversionista de la otra Parte Contratante concerniente a una inversión de ese inversionista en el territorio de la otra Parte Contratante a:

- a) El Centro Internacional de Arreglo de Diferencias relativas a Inversiones (CIADI) para su solución por arbitraje o conciliación de conformidad con la Convención sobre Disputas de Inversión entre Estados y Nacionales de otros Estados, abierto para firma en Washington el 18 de marzo de 1965.
- b) El Centro Internacional de Arreglo de Diferencias relativas a Inversiones bajo las Reglas que Gobiernan la Facilidad Adicional para la Administración de Procedimientos por la Secretaría del Centro (Reglas para la Facilidad Adicional) si una de las Partes no es un Estado Contratante de la Convención mencionada en el párrafo a) de este artículo.
- c) Un tribunal internacional ad hoc bajo las Reglas de Arbitraje de la Comisión de las Naciones Unidas para el Derecho Mercantil Internacional (CNUDMI) si ninguna de las Partes Contratantes es un Estado Contratante de la Convención mencionada en el párrafo a) de este artículo.

Una persona legal que sea nacional de una de las Partes Contratantes y que antes de que se origine una controversia es controlada por nacionales de la otra

Parte Contratante, para propósitos de la Convención será tratada como un nacional de la otra Parte Contratante, de acuerdo con el artículo 25 (2)(b) de dicha Convención.

Artículo 11

Consultas

Cualquiera de las Partes Contratantes puede proponer a la otra Parte Contratante consultas sobre cualquier asunto concerniente a la interpretación o aplicación de este Acuerdo. La otra Parte considerará comprensivamente la propuesta y ofrecerá una oportunidad apropiada para tales consultas.

Artículo 12

Controversias entre las Partes Contratantes

- 1) Si cualquier disputa entre las Partes Contratantes concerniente a la interpretación o aplicación del presente Acuerdo, no puede ser solucionada a través de canales diplomáticos dentro de un período de seis meses, a requerimiento de cualquiera de las Partes será sometida a un tribunal, compuesto por tres miembros, al menos que las Partes lo hayan acordado de otra manera. Cada Parte Contratante nombrará un árbitro y los dos árbitros así nombrados nombrarán conjuntamente un tercer árbitro que no debe ser nacional de ninguna de las Partes y será el Presidente de dicho Tribunal.
- 2) Si en un período de dos meses después de la invitación de la otra Parte para efectuar el nombramiento de los árbitros una de las Partes no ha nombrado su árbitro, la otra Parte puede invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia para que haga el nombramiento necesario.
- 3) Si en un período de dos meses después de su nombramiento, los dos árbitros no están en capacidad de alcanzar un acuerdo sobre la elección del tercer árbitro, ambas Partes pueden invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia para que haga el nombramiento necesario.
- 4) Si de acuerdo con los casos previstos en los párrafos 2) y 3) de este Artículo, el Presidente de la Corte Internacional de Justicia está impedido para desempeñar la función mencionada o es nacional de cualquiera de las Partes Contratantes, se invitará al Vicepresidente de dicha Corte para que efectúe el nombramiento necesario. Si el vicepresidente está impedido para desempeñar tal función o es nacional de cualquiera de las Partes Contratantes, se invitará al miembro de la Corte de mayor

categoría disponible que no sea nacional de cualquiera de las Partes Contratantes, para que efectúe el nombramiento necesario.

- 5) El tribunal decidirá sobre la base del respeto a la ley. Antes de que el tribunal decida, éste puede en cualquier momento del proceso, proponer a las partes que la controversia sea solucionada amigablemente. Las disposiciones anteriores no perjudicarán la solución de la controversia ex aequo et bono si las Partes así lo acuerdan.
- 6) A menos que las partes lo decidan de otra manera, el tribunal determinará sus propios procedimientos.
- 7) El tribunal alcanzará su decisión por una mayoría de votos. Tal decisión será final y obligatoria para las Partes.

Artículo 13

Aplicación de territorio

En relación al Reino de los Países Bajos, el presente Acuerdo se aplicará a la parte del Reino en Europa, las Antillas Holandesas y Aruba, a menos que la notificación prevista en el artículo 14, párrafo 1) lo indique de otra manera.

Artículo 14

Disposiciones finales

- 1) El presente Acuerdo entrará en vigor el primer día del segundo mes después de la fecha en la cual ambas Partes Contratantes se hayan notificado por escrito entren sí que sus procedimientos constitucionales han sido cumplidos y se mantendrá en vigor por un período de quince años.
- 2) Excepto que ambas Partes Contratantes se hayan comunicado la finalización del presente Acuerdo al menos seis meses antes de la fecha de expiración, el presente Acuerdo se extenderá tácitamente por períodos de diez años, durante los cuales cada Parte Contratante se reserva el derecho de terminar el Acuerdo, debiendo notificarlo al menos seis meses antes de la fecha de expiración del período de validez corriente.
- 3) Con relación a las inversiones realizadas antes de la fecha de finalización del presente Acuerdo, los artículos anteriores continuarán siendo efectivos por un período adicional de quince años a partir de la fecha de finalización.

- 4) Sujeto al período mencionado en el párrafo 2) de este Artículo, el Reino de los Países Bajos tendrá el derecho de terminar la aplicación del presente Acuerdo separadamente con respecto a cualquiera de las partes del Reino. El Reino de los Países Bajos notificará por escrito a la República de Guatemala sobre tal finalización.

EN FE DE LO CUAL, los representantes suscritos, debidamente autorizados para tal efecto, firman el presente Acuerdo.

HECHO en dos originales en 2001 a los 18 días del mes de Mayo en los idiomas español, holandés e inglés, siendo los tres textos auténticos. En caso de diferencias de interpretación prevalecerá el texto en inglés.

Por la República de Guatemala

Por el Reino de los Países Bajos

[TRANSLATION — TRADUCTION]

ACCORD RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS ENTRE LE ROYAUME DES PAYS-BAS ET LA RÉPUBLIQUE DU GUATEMALA

Le Royaume des Pays-Bas et la République du Guatemala, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Préambule

Désireux de renforcer leurs liens traditionnels d'amitié, d'étendre et d'intensifier leurs relations économiques mutuelles, notamment en ce qui concerne les investissements effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant qu'un accord sur le traitement réservé à ces investissements stimulera les mouvements de capitaux et de technologie, ainsi que le développement économique des Parties contractantes et qu'un traitement juste et équitable des investissements est souhaitable,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme "investissements " désigne tous les types d'avoirs et notamment mais non exclusivement :

i) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits réels pour chaque type d'avoirs;

ii) Les droits découlant d'actions, d'obligations et autres types de participation à des sociétés et à des coentreprises;

iii) Les créances financières, celles sur d'autres avoirs ou sur toutes prestations ayant une valeur économique;

iv) Les droits dans le domaine de la propriété intellectuelle, les procédés techniques, la clientèle et le savoir-faire;

v) Les droits conférés par le droit public ou en vertu de contrat, y compris les droits concédés pour la prospection, l'exploration, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles;

b) Le terme "investisseur " désigne, au regard de l'une ou l'autre Partie contractante :

i) Les personnes physiques qui, conformément à la législation de ladite Partie contractante, sont considérées comme des ressortissants de la Partie contractante;

ii) Les personnes morales constituées conformément à la législation de ladite Partie contractante, ou les personnes morales contrôlées, directement ou indirectement, par des

ressortissants de la Partie contractante ou par des personnes morales constituées en vertu de la législation de la Partie contractante;

c) Le terme "territoire" désigne :

la zone terrestre de la Partie contractante concernée, y compris son espace aérien et la mer territoriale, ainsi que la zone économique exclusive et le plateau continental, qui s'étend au-delà des limites de la mer territoriale, sur lesquels la Partie contractante concernée exerce sa juridiction ou des droits souverains, conformément à sa législation nationale.

Article 2. Champ d'application

Les dispositions du présent Accord s'appliquent également, à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Accord, aux investissements légalement reconnus à cette date, mais ne s'appliquent pas aux différends relatifs à des investissements survenus avant son entrée en vigueur.

Article 3. Promotion et admission

Chaque Partie contractante encourage les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante et accepte lesdits investissements conformément à ses lois et règlements.

Article 4. Protection et traitement

1. Chaque Partie contractante assure un traitement juste et équitable aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante et n'entrave pas, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, l'administration, la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de ces investissements par lesdits investisseurs. Chaque Partie contractante accorde à ces investissements une sécurité et une protection physiques adéquates.

2. Chaque Partie contractante accorde auxdits investissements un traitement qui, en tout état de cause, n'est pas moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements de ses propres investisseurs ou à ceux d'investisseurs de tout État tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur concerné étant retenu.

3. Si une Partie contractante a accordé des avantages spéciaux aux investisseurs d'un État tiers en vertu d'accords établissant des unions douanières, des unions économiques ou monétaires ou des institutions analogues, ou sur la base d'accords provisoires conduisant à de telles unions ou institutions, ladite Partie contractante n'est pas tenue d'accorder de tels avantages aux investisseurs de l'autre Partie contractante.

4. Chaque Partie contractante respecte toute obligation qu'elle peut avoir contractée en ce qui concerne les investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante.

5. Si les dispositions législatives de l'une des Parties contractantes ou les obligations relevant du droit international en vigueur ou convenues ultérieurement entre les Parties contractantes, en sus du présent Accord, contiennent un règlement de caractère général ou spécifique, conférant aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante un

traitement plus favorable que celui qui est prévu par le présent Accord, ce règlement, dans la mesure où il est plus favorable, prévaut sur le présent Accord.

Article 5. Taxation

En matière d'impôts, de droits, de redevances, ainsi que de déductions et d'exemptions fiscales, chaque Partie contractante accorde aux investisseurs de l'autre Partie contractante qui exercent une activité économique quelconque sur son territoire, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou à ceux de tout État tiers se trouvant dans la même situation, le traitement le plus favorable étant retenu pour les investisseurs concernés. Toutefois, il n'est pas tenu compte à cette fin d'avantages fiscaux spéciaux accordés par ladite Partie :

a) En vertu d'un accord tendant à éviter la double imposition, ou de tout autre accord de nature fiscale; ou

b) En vertu de sa participation à une union douanière, une union économique ou une institution analogue.

Article 6. Liberté de transfert

Chaque Partie contractante garantit la possibilité de transférer les paiements résultant d'un investissement. Les transferts sont effectués dans une monnaie librement convertible, sans restriction ou retard. Lesdits transferts incluent en particulier, mais non exclusivement :

a) Les bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants;

b) Les fonds nécessaires :

i) À l'acquisition de matières premières ou auxiliaires, de produits semi-finis ou finis, ou

ii) Au remplacement d'avoirs en capital afin d'assurer la continuité d'un investissement;

c) Les fonds supplémentaires nécessaires au développement d'un investissement;

d) Les fonds reçus en remboursement de prêts;

e) Les redevances ou honoraires;

f) Les revenus et autre rémunération du personnel étranger engagé au titre d'un investissement;

g) Le produit de la vente ou de la liquidation de l'investissement;

h) Tous paiements découlant de l'application de l'article 8.

Article 7. Expropriation

Aucune des Parties contractantes ne prend de mesures ayant pour effet de déposséder, directement ou indirectement, les investisseurs de l'autre Partie contractante de leurs investissements, sans qu'il soit satisfait aux conditions suivantes :

a) Les mesures sont prises pour cause d'intérêt public, avec toutes les garanties prévues par la loi;

b) Les mesures ne sont pas discriminatoires ou contraires à des engagements préalables de la Partie contractante qui prend lesdites mesures;

c) Les mesures sont prises en contrepartie d'une juste indemnité. Cette indemnité représente la valeur réelle des investissements touchés et doit être assortie d'un intérêt calculé au taux commercial normal jusqu'à la date du paiement, pour pouvoir être considérée comme ayant été versée aux intéressés, doit être payée et transférée sans retard, vers le pays désigné par les intéressés concernés et dans la monnaie du pays dont ils sont ressortissants ou dans toute autre monnaie librement convertible acceptée par les intéressés.

Article 8. Compensation pour pertes

Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements effectués sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une rébellion, d'une insurrection ou de troubles, bénéficient de la part de cette autre Partie contractante, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la compensation ou tout autre règlement, d'un traitement qui n'est pas moins favorable que celui que ladite autre Partie contractante accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'États tiers, en appliquant celui des deux traitements qui est le plus favorable aux investisseurs intéressés.

Article 9. Subrogation

Si les investissements d'un investisseur de l'une des Parties contractantes sont assurés contre des risques non commerciaux ou sont justifiables de toute autre manière du versement d'une indemnité en vertu d'un régime institué par la loi, par un règlement ou par un contrat public, toute subrogation de l'assureur ou du réassureur ou de l'organisme désigné par ladite Partie contractante aux droits dudit investisseur aux termes de cette assurance ou au titre de toute autre indemnité octroyée, est reconnue par l'autre Partie contractante.

Article 10. Différends entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante

Chaque Partie contractante consent à soumettre tout différend d'ordre juridique survenant entre ladite Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante au sujet d'un investissement effectué par cet investisseur dans le territoire de la première Partie contractante :

a) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) en vue d'un règlement par voie de conciliation ou d'arbitrage en vertu de la Convention sur le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965;

b) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements en vertu du Règlement régissant le mécanisme supplémentaire pour l'administration de procédures par le Secrétariat du Centre (Règlement du mécanisme supplémentaire), si l'une des Parties contractantes n'est pas un État contractant à la Convention visée à l'alinéa a) du présent article;

c) À un tribunal arbitral spécial international en vertu du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international, si aucune des Parties contractantes n'est un État contractant à la Convention visée à l'alinéa a) du présent article.

Une personne morale qui est un ressortissant de l'une des Parties contractantes et qui, avant que le différend ne survienne, était contrôlée par des ressortissants de l'autre Partie contractante, est traitée aux fins de la Convention, conformément à l'article 25, 2, b) de la Convention, comme un ressortissant de l'autre Partie contractante.

Article 11. Consultations

Chacune des Parties contractantes peut proposer à l'autre Partie contractante la tenue de consultations sur toute question concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord. L'autre Partie examine avec bienveillance cette proposition et fournit les conditions appropriées à de telles consultations.

Article 12. Différends entre les Parties contractantes

1. Tout différend entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord qui ne peut être réglé dans un délai de six mois par voie de négociations diplomatiques est, à moins que les Parties n'en décident autrement, soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal arbitral composé de trois membres. Chaque Partie contractante désigne un arbitre et les deux arbitres ainsi désignés nomment comme président du tribunal un troisième arbitre qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

2. Si l'une des Parties contractantes n'a pas désigné son arbitre et n'a pas donné suite, dans un délai de deux mois, à l'invitation de l'autre Partie contractante, à procéder à cette désignation, cette dernière Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à la nomination nécessaire.

3. Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du tiers arbitre au cours des deux mois qui suivent leur désignation, l'une ou l'autre Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à la nomination nécessaire.

4. Si, dans les cas prévus aux paragraphes 2 et 3 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché de procéder aux nominations nécessaires, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, le Vice-Président est prié de procéder aux nominations nécessaires. Si le Vice-Président est empêché de procéder à ces nominations, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, il appartient au membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice qui n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, de procéder aux nominations nécessaires.

5. Le tribunal prend ses décisions sur la base du respect du droit. Avant de se prononcer, il peut, à toute étape de la procédure, proposer aux Parties contractantes un règlement

à l'amiable du différend. Les dispositions qui précèdent ne portent pas préjudice au règlement du différend ex æquo et bono si les Parties contractantes en conviennent ainsi.

6. À moins que les Parties n'en décident autrement, le tribunal détermine lui-même sa procédure.

7. Les décisions du tribunal sont prises à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et ont force obligatoire pour les Parties contractantes.

Article 13. Application territoriale

En ce qui concerne le Royaume des Pays-Bas, le présent Accord s'applique à la partie du Royaume située en Europe, aux Antilles néerlandaises et à Aruba, à moins que la notification prévue au paragraphe 1 de l'article 14 n'en dispose autrement.

Article 14. Dispositions finales

1. Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date à laquelle les Parties contractantes se sont notifiées par écrit l'achèvement des formalités constitutionnelles requises, et il le demeure pendant 15 ans.

2. À moins que l'une des Parties contractantes ne notifie à l'autre Partie contractante son intention de le dénoncer six mois au moins avant la date d'expiration de sa validité, le présent Accord est prorogé tacitement pour des périodes de 10 ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer moyennant un préavis d'au moins six mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles qui précèdent demeurent en vigueur pendant une nouvelle période de 15 ans à partir de cette date.

4. Sous réserve de la période mentionnée au paragraphe 2 du présent article, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas est en droit de mettre fin séparément aux dispositions du présent Accord pour toute partie du Royaume. Le Royaume des Pays-Bas notifiera la République du Guatemala par écrit de sa décision de dénoncer l'Accord.

En foi de quoi les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

Fait en double exemplaire original à Guatemala, le 18 mai 2001, en langues néerlandaise, espagnole et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Royaume des Pays-Bas :

Le Chargé d'affaires par intérim,

A. H. PIEPER

Pour la République du Guatemala :

Le Ministre des affaires économiques,

MARCO ANTONIO VENTURA MEJIA

